

torek 5. oktobra 2021

P9_TA(2021)0400

Sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU ter Grenlandijo in Dansko (resolucija)

Nezakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 5. oktobra 2021 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo na eni strani ter vlado Grenlandije in vlado Danske na drugi strani ter Protokola o izvajanju k navedenemu sporazumu (06566/2021 – C9-0154/2021 – 2021/0037M(NLE))

(2022/C 132/22)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (06566/2021),
- ob upoštevanju osnutka sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo na eni strani ter vlado Grenlandije in vlado Danske na drugi strani ter Protokola o izvajanju k navedenemu sporazumu (06380/2021),
- ob upoštevanju prošnje za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 43(2) ter točko (a)(v) drugega pododstavka člena 218(6) in členom 218(7) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C9-0073/2020),
- ob upoštevanju naslova II Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2017/2403 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o trajnostnem upravljanju zunanjih ribiških flot ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 5. oktobra 2021 ⁽³⁾ o predlogu sklepa,
- ob upoštevanju člena 62 Konvencije Organizacije združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu,
- ob upoštevanju konvencije Komisije za ribištvo severovzhodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: NEAFC),
- ob upoštevanju konvencije Organizacije za ribištvo severozahodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: NAFO),
- ob upoštevanju Konvencije o varstvu morskega okolja severovzhodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: OSPAR),
- ob upoštevanju sporazuma za preprečevanje nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu,
- ob upoštevanju Protokola št. 34 o posebni ureditvi za Grenlandijo,
- ob upoštevanju deklaracije iz Ottawe o ustanovitvi Arktičnega sveta,
- ob upoštevanju njegovega stališča z dne 31. januarja 2019 o predlogu sklepa Sveta o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, vključno z odnosi med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj) ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju poročila z dne 9. avgusta 2019 z naslovom *Ex ante and ex post evaluation study of the Fisheries Partnership Agreement between the European Union and Greenland* (študija s predhodno in naknadno oceno sporazuma o partnerstvu v ribiškem sektorju med Evropsko unijo in Grenlandijo),

⁽¹⁾ UL L 354, 28.12.2013, str. 22.

⁽²⁾ UL L 347, 28.12.2017, str. 81.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0399.

⁽⁴⁾ UL C 411, 27.11.2020, str. 698.

torek 5. oktobra 2021

- ob upoštevanju člena 105(2) Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A9-0235/2021),
- A. ker je treba upoštevati evropske trajnostne cilje iz evropskega zelenega dogovora, strategijo Unije za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in strategijo „od vil do vilic“ ter mednarodne zaveze Unije, predvsem za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, zlasti cilja št. 14 o ohranjanju virov in varstvu morskega okolja;
- B. ker podnebne spremembe vplivajo na morske ekosisteme in vire;
- C. ker člen 62 Konvencije Organizacije združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu določa, da mora obalna država s sporazumi ali drugimi dogovori omogočiti drugim državam dostop do presežka dovoljenega ulova;
- D. ker sporazum za preprečevanje nereguliranega ribolova na odprtem morju v osrednjem Arktičnem oceanu za 16 let prepoveduje gospodarski ribolov;
- E. ker sta Evropska unija ter Grenlandija prek Danske članici regionalnih organizacij za upravljanje ribištva, in sicer Komisije za ribištvo severovzhodnega Atlantika ter Organizacije za ribištvo severozahodnega Atlantika;
- F. ker EU goji tesne odnose z Grenlandijo; ker Grenlandija sodi med čezmorske države in ozemlja, pridružene EU, EU in Grenlandija pa partnerstva na področju ribištva sklepata že od leta 1984;
- G. ker Protokol št. 34 o posebni ureditvi za Grenlandijo povezuje preferencialne tarife na evropskem trgu za ribiške proizvode z Grenlandije z dostopom evropskih plovil do grenlandskih ribolovnih območij;
- H. ker je posebnost tega sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu, da se ribolovne možnosti določijo vsako leto na pogajanjih in da omogoča prenos kvot z Norveško in Ferskimi otoki;
- I. ker sta naknadna ocena prejšnjega protokola in predhodna ocena privedla do pogajanj o novem sporazumu in novem protokolu, ki sta bolj usklajena z ribolovnimi možnostmi in znanstvenim mnenjem, zagotavljata večjo prožnost glede ulova in imata nižjo kvoto prilova, ter do pogajanj o šestletnem obdobju veljavnosti protokola;
- J. ker je sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu z Grenlandijo pomemben za plovila EU, ki lovijo v grenlandskih vodah, in za flote držav članic, ki imajo neposredne ali posredne koristi od sporazuma in prenosov kvot, ki jih določa;
- K. ker novi sporazum in protokol omogočata izkoriščanje ribolovnih možnosti v grenlandskih vodah za dvanajst evropskih plovil za osem vrst (trsko, pelagičnega in pridenega rdečega okuna, grenlandsko morsko ploščo, severno kozico, repaka, kapelana in skušo) v času štirih let z možnostjo podaljšanja za dve leti in določata letno finančno nadomestilo Unije v višini 16 521 754 EUR, pri čemer je 2 931 000 EUR namenjenih podpori in razvoju grenlandskega ribiškega sektorja;

Prejšnji sporazum in protokol

1. je seznanjen, da dejavnosti evropske flote v grenlandskih vodah prinašajo socialno-ekonomske koristi na področju neposrednih in posrednih zaposlitev ter ustvarjajo bruto dodano vrednost za grenlandski in evropski ribiški sektor;
2. je zaskrbljen, ker je Grenlandija v predhodnem protokolu za več staležev določila večji celotni dovoljeni ulov, kot ga priporočajo znanstvena mnenja; poudarja, da pri tem predstavljajo ribolovne možnosti Evropske unije razmeroma majhen delež;
3. pozdravlja, da bodo grenlandski organi sektorski finančni prispevek Grenlandije uporabili za upravljanje, nadzor ali znanstvene raziskave;
4. vendar je zaskrbljen zaradi pomanjkanja znanstvenih podatkov, potrebnih za pripravo točnih ocen ravni staležev;

torek 5. oktobra 2021

Novi sporazum in protokol

5. ugotavlja, da so pogajanja zapletena in da so potekala v težavnih okoliščinah zaradi sočasnih pogajanj o sporazumu z Združenim kraljestvom ter s tem povezane negotovosti in zaradi grenlandskih notranjepolitičnih vprašanj; opozarja, da je bilo izhodišče Grenlandije v teh pogajanjih zmanjšati kvoto za evropska plovila za 30 %; ugotavlja, da je bil ta predlog za zmanjšanje ribolovnih možnosti posledica želje Grenlandije, da bi nadalje razvila ribiški sektor;
6. ugotavlja, da so se kvote povprečno zmanjšale za 5 % v primerjavi s predhodnim protokolom;
7. obžaluje, da so evropski operaterji pred začetkomčasne uporabe sporazuma izgubili skoraj štiri mesece, saj je bil sporazum zaradi volitev na Grenlandiji in oblikovanja vlade podpisan šele 22. aprila 2021;
8. ugotavlja, da so ribolovne možnosti za skušo odvisne od sodelovanja obalnih držav kot podpisnic sporazuma obalnih držav o upravljanju staleža skuše in da morajo biti ribolovne možnosti za rdečega okuna v skladu s sporazumom o upravljanju in odločitvah, sprejetimi na ravni NEAFC;
9. ugotavlja, da je v protokolu navedenih 600 ton prilova, kar je precej manj kot v predhodnem protokolu; poudarja, da je treba ves ulov, vključno s prilovom in zavržki, zabeležiti in sporočiti po vrstah v skladu z grenlandsko zakonodajo, ki se uporablja;
10. pozdravlja trajnostne cilje sporazuma in sodelovanje v boju proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu;
11. izraža zaskrbljenost zaradi obdobja 4 + 2 leti ter negotovosti glede podaljšanja protokola po štirih letih, kar bi lahko pomenilo slabo preglednost za evropska plovila;
12. ugotavlja, da je finančno nadomestilo Unije višje kot v prejšnjem protokolu, da je delež za sektorsko podporo nespremenjen in da so referenčne cene ribolovnih dovoljenj za lastnike plovil višje;

Grenlandija kot strateški akter v severnem Atlantiku in Arktičnem oceanu

13. ugotavlja, da so se z izstopom Združenega kraljestva iz Evropske unije razrahljali odnosi med državami severnega Atlantika;
14. izjavlja, da izstopa Združenega kraljestva iz EU in njegovih posledic za ribištvo v Severnem morju in severovzhodnem Atlantiku ne bi smeli zlorabljati za manipulacijo porazdelitve kvot v sporazumih s severnimi državami, temveč bi morali upoštevati porazdelitev ribolovnih možnosti, kot se je razvila skozi čas in ki je vedno temeljila na najboljših razpoložljivih znanstvenih podatkih in mnenjih;
15. opozarja na geostrateški položaj Grenlandije v arktični regiji; poudarja pomen odnosov z Grenlandijo v okviru strategije EU za Arktiko in za preprečevanje nereguliranega ribolova na odprtem morju na osrednji Arktiki;

Priporočila in pozivi Evropski komisiji

16. Evropski komisiji priporoča in jo poziva:
  - (a) naj Parlament obvešča o izvajanju sporazuma in protokola;
  - (b) naj zagotovi, da izvajanje sporazuma in protokola prispeva k blažitvi globalnega segrevanja in dovoljuje prilagajanje njegovim vse večjim učinkom, k ohranjanju in obnavljanju biotske raznovrstnosti ter k trajnostnim ciljem zelene dogovora in je v skladu s cilji skupne ribiške politike;
  - (c) naj zagotovi uporabo previdnostnega pristopa za trenutno izkoriščane in ciljne staleže, kot so trska, rdeči okun in grenlandska morska plošča;
  - (d) naj izboljša zbiranje in analizo podatkov ter posodobitev nadzora s pomočjo finančnega prispevka Evropske unije za sektorsko podporo, da se zagotovi trajnostno upravljanje staležev, ki jih izkorišča Unija, ter da kvote za evropska plovila predstavljajo „presežek“;

torek 5. oktobra 2021

- (e) naj zagotovi izboljšanje razpoložljivih podatkov o velikosti flote in ribolovnem naporu grenlandskih flot za samooskrbni in mali ribolov;
- (f) naj v štirih letih zagotovi podaljšanje protokola za dve leti ter stori vse, da bodo lahko evropska plovila stalno opravljala svoje dejavnosti v grenlandskih vodah;
- (g) naj stori vse, da se z letnim določanjem kvot ne bodo zmanjšale ribolovne možnosti, določene v protokolu, razen če je to potrebno na podlagi znanstvenega mnenja;
- (h) naj kvote, ki zaradi zamude pri začasni uporabi sporazuma niso porabljene, upošteva najboljša znanstvena mnenja deloma ali v celoti prenese v leto 2022;
- (i) naj Grenlandijo spodbuja k podpisu sporazuma obalnih držav o upravljanju skuše;
- (j) naj zlasti pri sektorski podpori posebno pozornost nameni izgubljenemu ribolovnemu orodju, zbiranju morskih odpadkov, morskim ekosistemom in ranljivim vrstam, ocenjevanju habitatov in prilovu ptic;
- (k) naj izboljša povezavo med sporazumom o partnerstvu o trajnostnem ribištvi med EU in Grenlandijo ter sklepom o pridružitvi čezmorskih držav;
- (l) naj izboljša prepoznavnost in preglednost različnih mednarodnih instrumentov za upravljanje staležev v regiji, kot so regionalne organizacije za upravljanje ribištva in sporazumi obalnih držav za upravljanje nekaterih staležev; v zvezi s tem poudarja pomen upoštevanja znanstvenih priporočil, vključno o učinkih podnebnih sprememb, ter izboljšanja postopkov odločanja v regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva, vključno s pravili o nadzoru ulova;
- (m) naj dolgoročno razmisli o formalizaciji odnosov s partnerji EU v regiji ter o zmanjšanju nestabilnosti, ki so nastale z izstopom Združenega kraljestva iz Evropske unije, zlasti na področju ribištva;
- (n) naj vzpostavi dolgoročno razpravo o povezavi med sporazumom o partnerstvu o trajnostnem ribištvi z Grenlandijo in sporazumi o ribolovu z Norveško, tudi o njihovi soodvisnosti;
- (o) naj pri utrjevanju geostrateškega položaja EU v Arktičnem oceanu v celoti upošteva sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvi;

o

o o

17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic ter Grenlandije in Danske.